

Obsah

Předmluva	13
Nejdůležitější pojmy používané v textu publikace	14
MIKROBIOLOGIE	23
Mikroorganismy a lidský organismus	24
Třídy patogenních mikroorganismů	25
A. Viry	25
B. Bakterie	25
C. Fungi (houby, plísňe, kvasinky)	26
D. Parazité	26
1 Bakteriologie	27
1.1 Klasifikace bakterií, stavba a fyziologie bakteriální buňky	27
<i>Klasifikace bakterií .....</i>	27
<i>Stavba bakteriální buňky .....</i>	30
<i>Fyziologie bakteriální buňky .....</i>	33
1.2 Bakteriální genetika	36
1.3 Normální mikrobiální flóra lidského těla	37
<i>Význam rezidentní mikroflóry .....</i>	37
<i>Vývoj osídlení lidského organismu bakteriální mikroflórou .....</i>	38
<i>Přirozené obranné bariéry .....</i>	40
1.4 Základní principy mikrobiologické diagnostiky	41
2 Virologie	48
Klasifikace virů	49
Morfologie virů	49
Kultivace virů	50
3 Mykologie	52
4 Parazitologie	54
IMUNOLOGIE	57
1 Imunitní systém	57
Anatomický a fyziologický základ imunitní odezvy	57

Buňky imunitního systému	58
Vznik a průběh imunitní odpovědi	60
2 Imunitní mechanismy	63
Vrozená imunita	63
Získaná imunita	64
Aktivní a pasivní imunita	66
2.1 Humorální imunita	67
<i>Protílátky</i>	67
<i>Fáze humorální imunitní odezvy – primární a sekundární imunitní odpověď</i>	68
2.2 Buněčná imunita	70
3 Imunologické laboratorní metody	71
4 Klinická imunologie	72
Imunodeficiency	72
Alergie	73
Autoimunita	73
Modulace imunitní odpovědi	74
 EPIDEMIOLOGIE	75
1 Obecná epidemiologie infekčních nemocí	75
1.1 Proces šíření nákazy	75
Původci nákaz	75
<i>A. Zdroj původce nákazy</i>	77
<i>B. Přenos a cesta šíření původce nákazy</i>	79
Přímý přenos	80
Nepřímý přenos	81
<i>C. Vnímavý hostitel</i>	82
Formy výskytu nákazy	83
1.2 Epidemiologická opatření	84
1.2.1 Epidemiologická opatření zaměřená na eliminaci zdroje	85
<i>Diagnostika, izolace a léčba nemocných</i>	85
<i>Hlášení infekčních nemocí</i>	85
<i>Aktivní vyhledávání nemocných a z nemoci podezřelých</i>	86
1.2.2 Epidemiologická opatření zaměřená na přerušení přenosu nákazy	87
<i>Dezinfece a sterilizace</i>	87
1.2.3 Epidemiologická opatření zaměřená na zvýšení odolnosti populace – očkování	89

<i>Vakcíny a jejich typy</i>	89
<i>Dynamika tvorby protílátek</i>	91
<i>Očkování</i>	91
<i>Organizace očkování</i>	95
<i>Očkovací kalendář (povinná očkování)</i>	97
<i>Očkování proti vybraným nákazám</i>	97
<i>Očkování před cestami do zahraničí</i>	104
<i>Pasivní imunizace</i>	104
<i>Perspektivy ve vývoji a použití vakcín</i>	106
1.3 Epidemiologická surveillance	107
2 Speciální epidemiologie vybraných infekčních nemocí	108
2.1 Alimentární nákazy	108
<i>Salmonelózy</i>	108
<i>Břišní tyfus</i>	111
<i>Paratyf</i>	113
<i>Kampylobakteriøza</i>	113
<i>Shigelóza</i>	115
<i>Cholera</i>	117
<i>Infekce vyvolané <i>Escherichia coli</i></i>	119
<i>Listeriøza</i>	122
<i>Průjmová onemocnění virového pøívodu</i>	123
<i>Alimentární intoxikace</i>	127
<i>Virová hepatitida A (VHA)</i>	131
<i>Virová hepatitida E (VHE)</i>	134
<i>Pøenosná døtská obrna (poliomyelitida)</i>	135
<i>Neurodegenerativní onemocnění vyvolaná priony</i>	137
<i>Parazitární nákazy</i>	139
2.2 Respiraèní nákazy	145
<i>Tuberkulóza (TBC)</i>	146
<i>Meningokokové infekce</i>	149
<i>Pertuse – dávivý kašel</i>	151
<i>Parapertuse</i>	153
<i>Hemofilové infekce</i>	155
<i>Streptokoková angína a spála</i>	156
<i>Pneumokokové infekce</i>	158
<i>Záškrt</i>	159
<i>Legionelové infekce</i>	161
<i>Chlamydiové infekce vyvolané <i>Ch. pneumoniae</i></i>	162

Chřípka	164
Ostatní akutní respirační infekce	166
Infekční mononukleóza a další projevy nákazy EB virem	167
Plané neštovice, pásový opar	168
Spalničky	170
Zarděnky	173
Příušnice	175
2.3 Nákazy přenášené vektorem	176
Lymeská borrelióza	177
Klíšťová encefalitida (Středoevropská klíšťová encefalitida)	178
Dengue	180
Malárie	181
Žlutá zimnice	183
2.4 Ektoparazitární nákazy	185
Svrab	185
Pedikulóza	186
2.5 Nákazy přenášené poraněním zvířetem (a kontaktem s biologickým materiélem zvířat)	188
Vzteklina	188
Tetanus	190
Tularemie	192
2.6 Nákazy přenášené sexuálním stykem	194
Kapavka	194
Syfilis	195
Chlamydiové infekce vyvolané <i>C. trachomatis</i>	197
Nákazy vyvolané lidskými papilomaviry	198
Trichomonáza	199
2.7 Nákazy přenášené krví a dalšími biologickými materiály	200
HIV/AIDS	201
Virová hepatitida B (VHB)	204
Virová hepatitida C (VHC)	207
Virová hepatitida D (VHD)	210
2.8 Infekce spojené se zdravotní péčí (HAI)	211
 HYGIENA	 218
1 Obory hygieny a náplň jejich činnosti	218
Ochrana veřejného zdraví	219

Podpora veřejného zdraví	221
2 Zdraví a jeho determinanty	224
Životní styl	224
Životní a pracovní prostředí	225
Zdravotní péče	226
3 Vliv vybraných faktorů životního prostředí na zdraví	226
Ovzduší	226
Voda	230
4 Výživa a její vliv na zdraví	234
Bílkoviny	235
Tuky	235
Cholesterol	236
Margaríny	236
Sacharidy	236
Vláknina	237
Energetická hodnota potravy	238
Doporučené výživové dávky	238
Alkohol	239
Cizorodé látky	239
5 Hygiena provozu stravovacích služeb	240
6 Hygiena provozu zdravotnických zařízení	241
Osobní hygiena pracovníků ve zdravotnictví	241
Osobní ochranné prostředky	242
Manipulace se stravou	243
Manipulace s prádlem	243
Úklid	244
Odpady	244
Pracovní podmínky ve zdravotnictví	245
 Příloha 1	
Vzorový provozní řád zdravotnického ambulantního zařízení	247
 Příloha 2	
Vzorový provozní řád zdravotnického zařízení a ústavu sociální péče	251
 Rejstřík	256